

Moianès

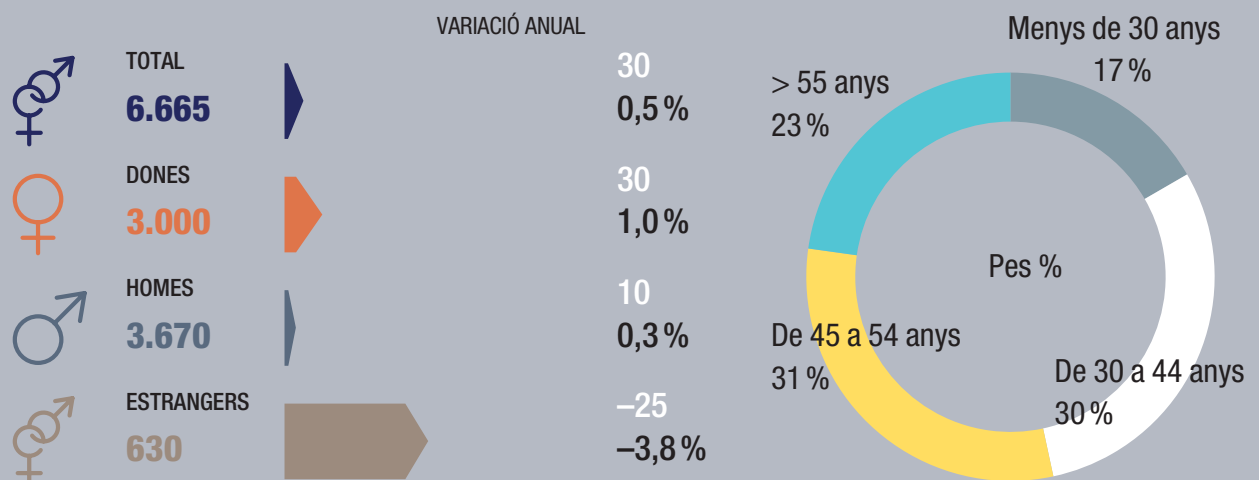

Resum executiu

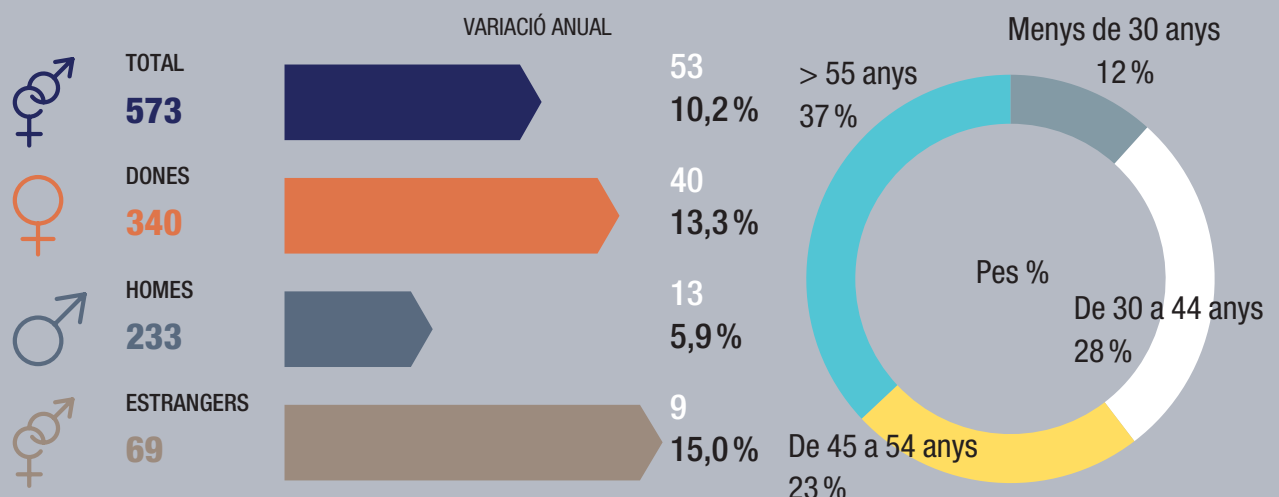
La comarca del Moianès, que s'havia mostrat com una de les més resilients durant la crisi de la covid-19, ja un any enrere mostrava signes de desacceleració d'alguns indicadors socioeconòmics, que s'han confirmat al llarg de l'any 2023 i s'ha evidenciat un comportament negatiu d'aquests indicadors. Per exemple, l'atur ha crescut considerablement (10,2%) i contrasta amb l'estancament a escala provincial (0,0%), i aquest creixement ha tingut especial incidència entre les dones i entre els joves. Ara bé, malgrat l'important augment, la taxa d'atur continua essent comparativament reduïda, del 7,9%, per sota de la provincial (9,1%).

L'ocupació registrada resident a la comarca encara es manté a l'alça, amb un augment moderat del 0,5%. En canvi, el nombre de llocs de treball localitzats pateix un descens del -8,2%, concentrat en la caiguda de la modalitat d'assalariats. La variació del nombre d'empreses també és negativa, amb una davallada del -3,9% (província 0,3%). Pel que fa a l'activitat turística, es manté l'oferta, però cau lleugerament la demanda. El comerç també presenta un comportament negatiu, amb una reducció tant del nombre d'establiments com de la superfície total de venda.

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2023

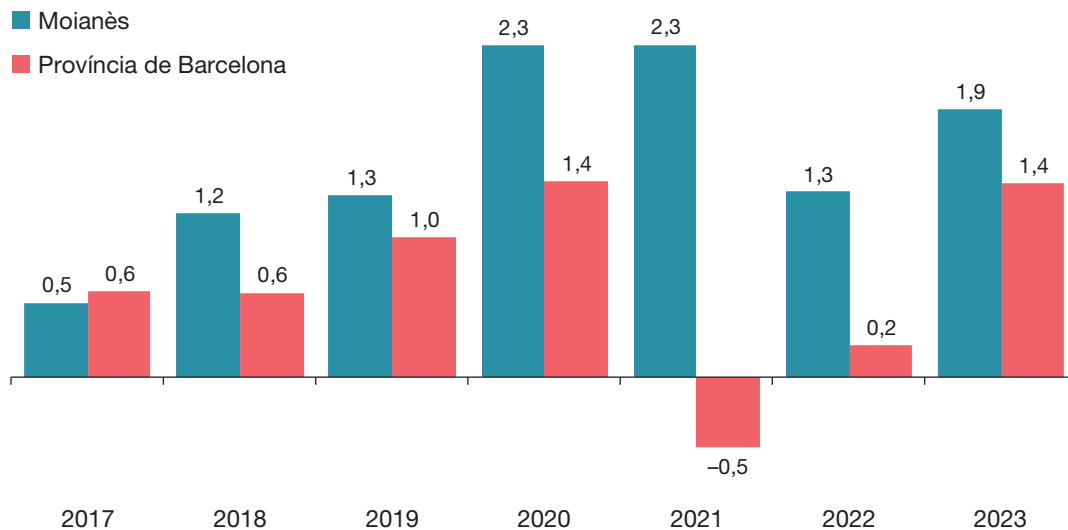
Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2023

La comarca del Moianès, creada l'any 2015, té una superfície de 337,9 km², i representa el 4,4 % de la superfície de la demarcació. Està formada per 10 municipis amb una superfície mitjana de 33,8 km², una xifra significativament més gran que la mitjana provincial. Moia n'és la capital.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2017-2023 (en percentatge)

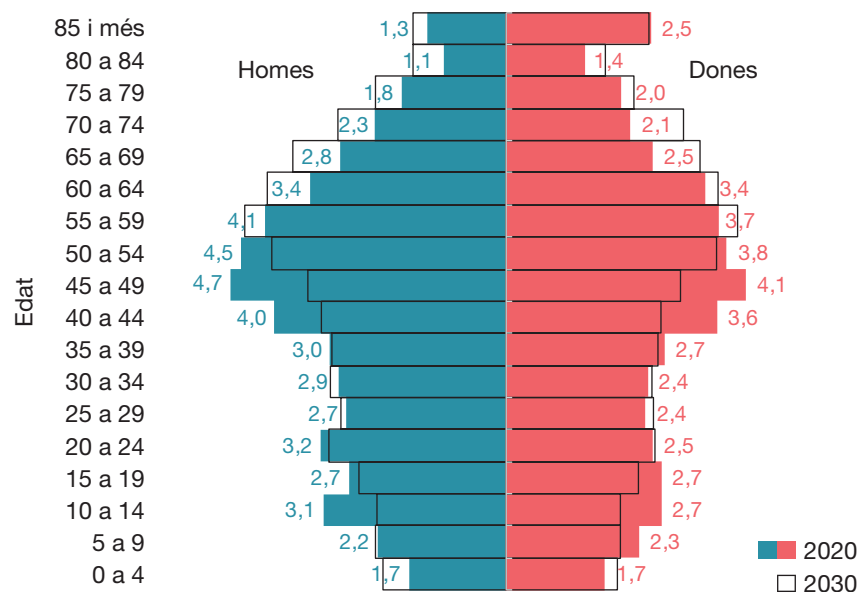

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

La comarca del Moianès continua creixent en termes de població des de la seva creació (vegeu el gràfic 1): l'any 2023 arriba als 14.669 **habitants**, un increment de l'1,9 %, el més elevat entre totes les comarques de la província. Per grans grups d'edat, registra un descens moderat de la població jove menor de 16 anys (-0,4 %), però el segon creixement més destacat de població de 16 a 64 anys (2,1 %) i de població major de 64 anys (3,3 %). La població amb nacionalitat espanyola puja un 0,9 %, mentre que l'estrangera ho fa un 12,0 %, especialment la població amb nacionalitat veneçolana (31,3 %) i ucraïnesa (100,0 %). Sis dels deu municipis de la comarca guanyen població, encapçalats

Gràfic 2

Piràmide d'edats del Moianès 2023-2033 (en percentatge)

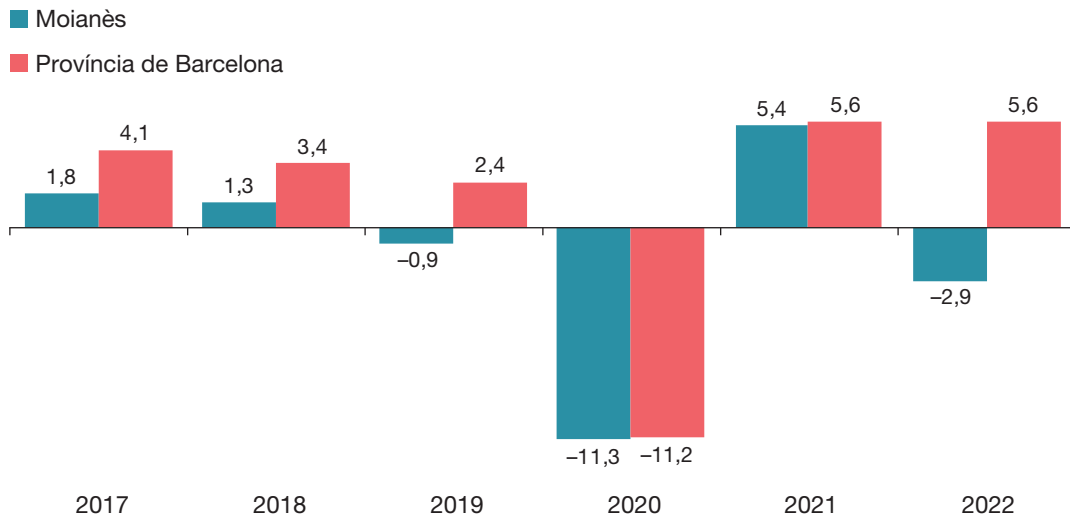

El Moianès és la comarca més dinàmica en termes de població, ja que guanya un 1,9 % d'habitants, amb un augment destacat de la població gran i adulta, i un descens moderat de la població jove.

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2023

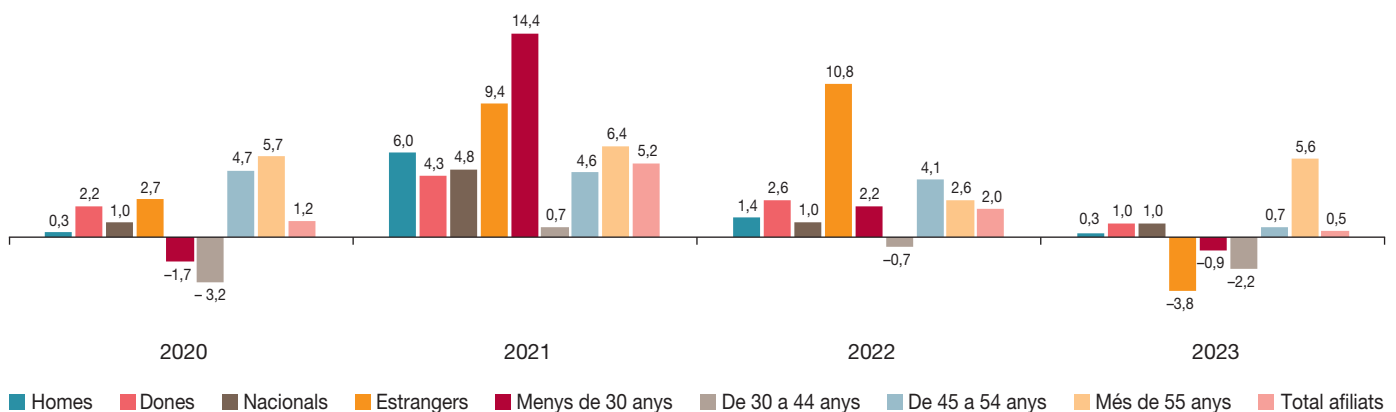
L'augment de població ocupada al Moianès és moderat, amb caigudes entre la població menor de 45 anys, i entre la població amb nacionalitat estrangera (-3,8 %).

per Santa Maria d'Oló (20), Castellterçol (88) i Moià (155). I quatre municipis en perden, principalment Collsuspina (-10).

L'evolució del VAB ha estat negativa l'any 2022. Segons l'Anuari Econòmic Comarcal 2023, del BBVA, el VAB de la comarca ha davallat un -2,9 %, i és l'única comarca que registra un retrocés d'aquesta variable (vegeu el gràfic 3). Per altra banda, l'ocupació registrada de la població resident (vegeu el gràfic 4) experimenta un lleuger increment del 0,5 %, menor al creixement del conjunt de la província (2,4 %). És l'única comarca on l'ocupació entre les persones amb nacionalitat estrangera cau, concretament un -3,8 %. Per grups d'edat, baixa la població ocupada menor de 45 anys, i augmenta a partir d'aquesta edat, en especial al grup de 55 anys i més (5,6 %). L'any finalitza amb 6.665 persones ocupades, 30 més que un any abans.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Moianès (en percentatge)

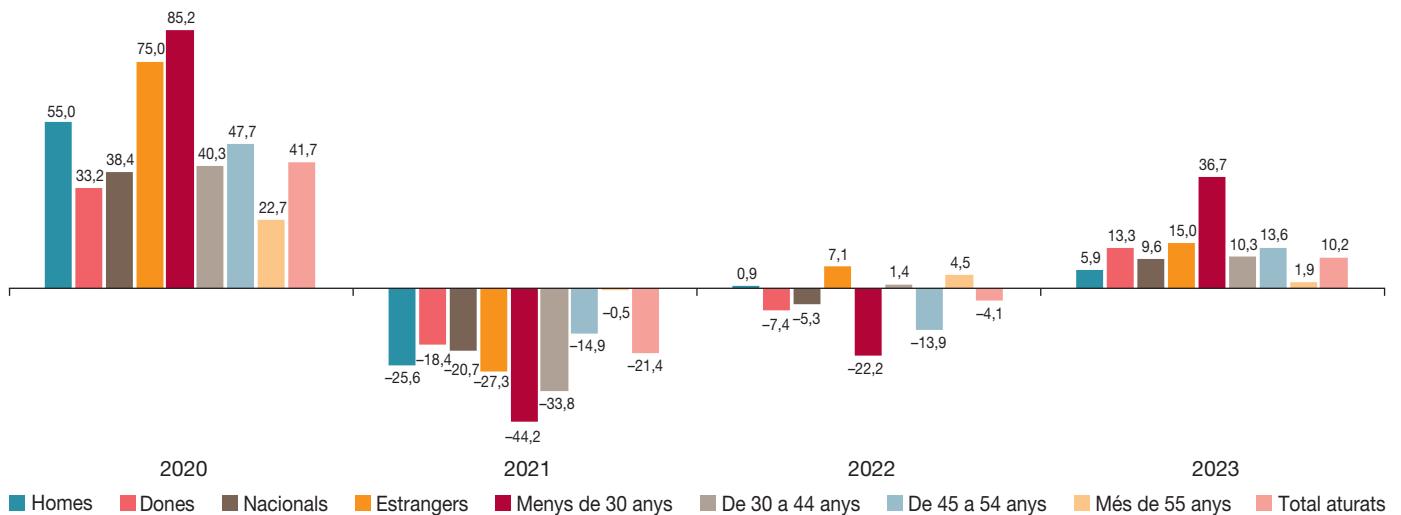
Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

L'atur registrat al Moianès (vegeu el gràfic 5) s'eleva fins a les 573 persones aturades en finalitzar l'any 2023. La xifra suposa un creixement de l'atur del 10,2 %, l'increment més intens entre totes les comarques barcelonines, i molt per sobre de l'estabilitat registrada al conjunt de la província (0,0 %). Conseqüentment, la taxa d'atur escala fins al 7,9 %. Tot i l'augment de la taxa, aquesta és la segona més baixa entre les tretze comarques, només per darrere del Lluçanès, i és 1,2 punts percentuals inferior a la taxa provincial (9,1 %).

L'evolució és negativa en ambdós sexes, però té una major incidència sobre les dones, entre les quals augmenta un 13,3 %. L'atur nacional s'incrementa un 9,6 %, enfront dels aturats estrangers, que creixen un significatiu 15,0 %. Per edat, tots els grups analitzats pateixen un augment en el nombre d'aturats, i és el grup de menors de 30 anys el que registra un impacte més gran, amb un increment del 36,7 %, seguit del grup de 45 a 54 anys (13,6 %). S'ha produït un augment de l'atur en tots els grans sectors econòmics, amb la indústria al capdavant (22,4 %). Tan sols es redueix entre les persones sense ocupació anterior (-14,3 %), però el seu pes és reduït.

Gràfic 5

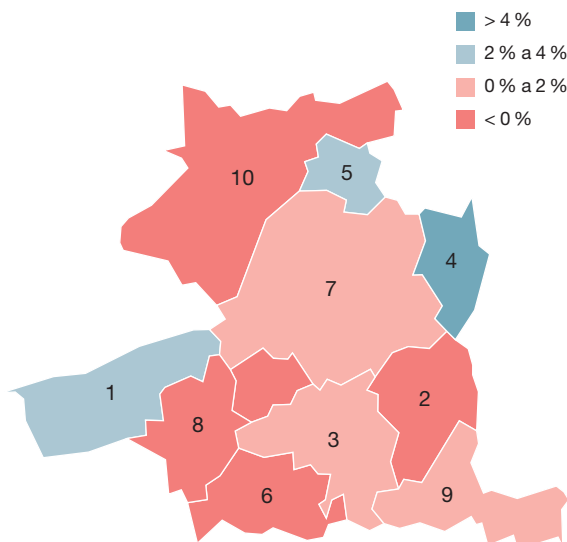
Taxes de variació interanual de la població aturada registrada. Moianès (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

Variació de la població ocupada registrada. Moianès, 2023 (en percentatge)

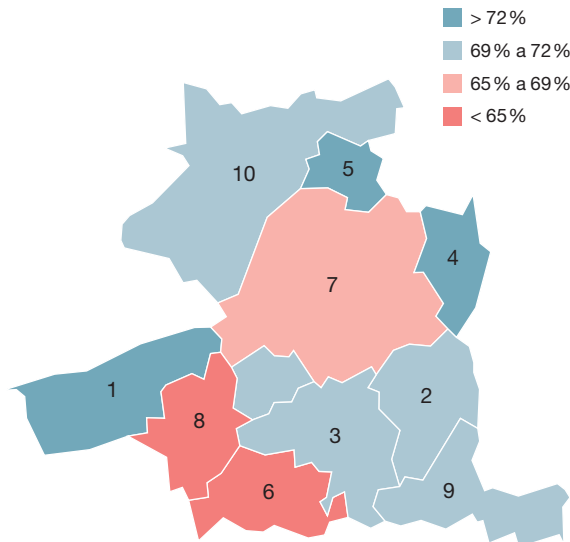

S'experimenta un important repunt de l'atur (10,2 %), però es manté com la segona comarca amb una menor incidència, amb una taxa d'atur del 7,9 %.

Mapa 2

Taxa d'ocupació registrada.
Moianès, 2023

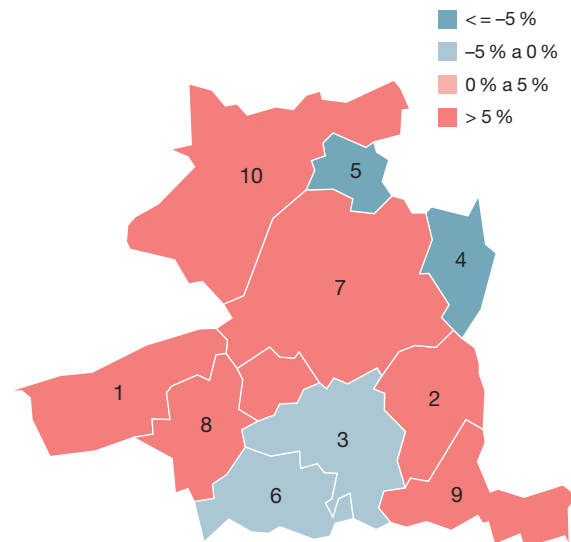
(en percentatge)

Mapa 3

Variació anual de l'atur registrat.
Moianès, 2023

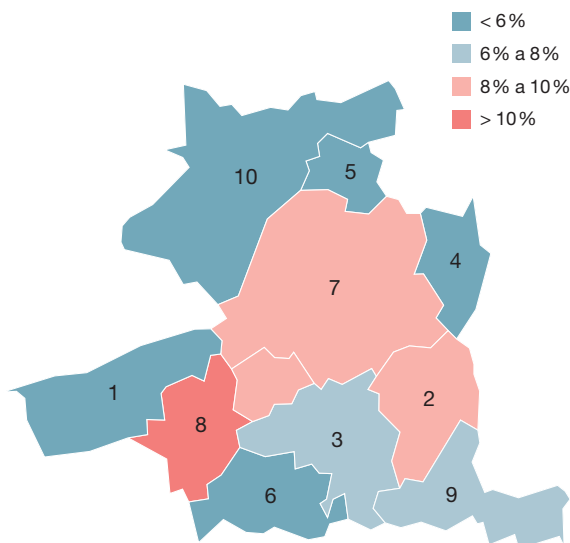
(en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat.
Moianès, 2023

(en percentatge)

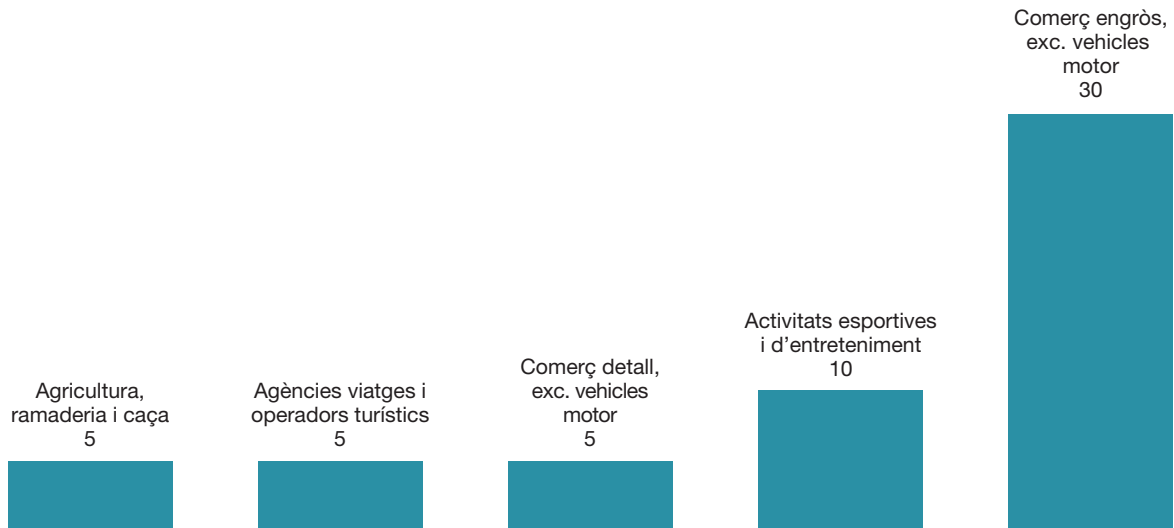

6 dels 10 municipis creixen en nombre de persones ocupades residents, i tots tenen una taxa d'ocupació superior al 60%. L'atur augmenta a 6 municipis, i a dos observem una taxa d'atur igual o superior al 10%.

- 1 Calders
- 2 Castellcir
- 3 Castellterçol
- 4 Collsuspina
- 5 Estany (L')
- 6 Granera
- 7 Moià
- 8 Monistrol de Calders
- 9 Sant Quirze Safaja
- 10 Santa Maria d'Olío

Gràfic 6

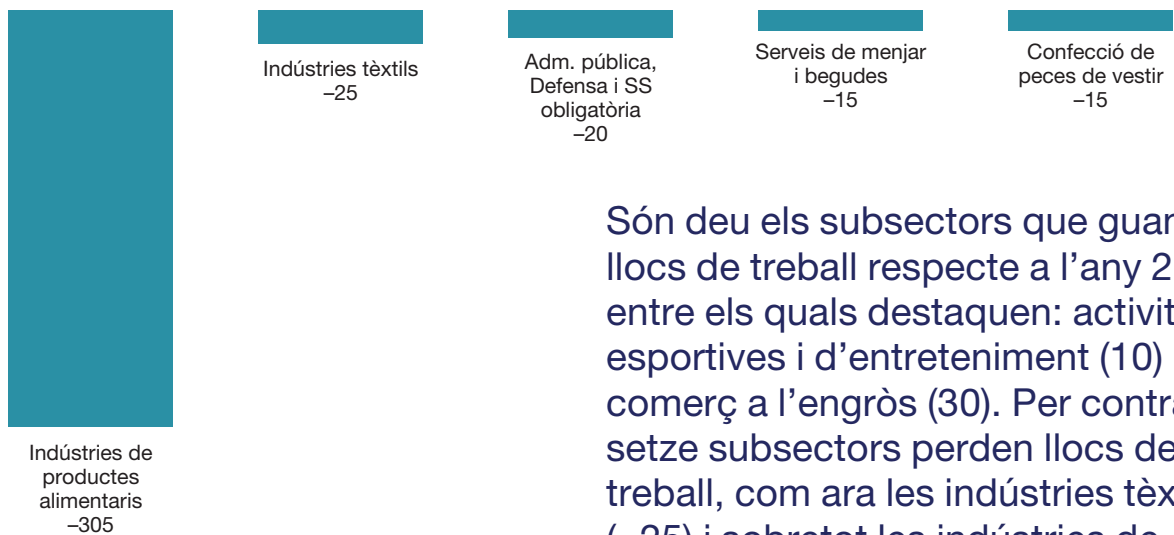
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball. Moianès, 2023 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball. Moianès, 2023 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

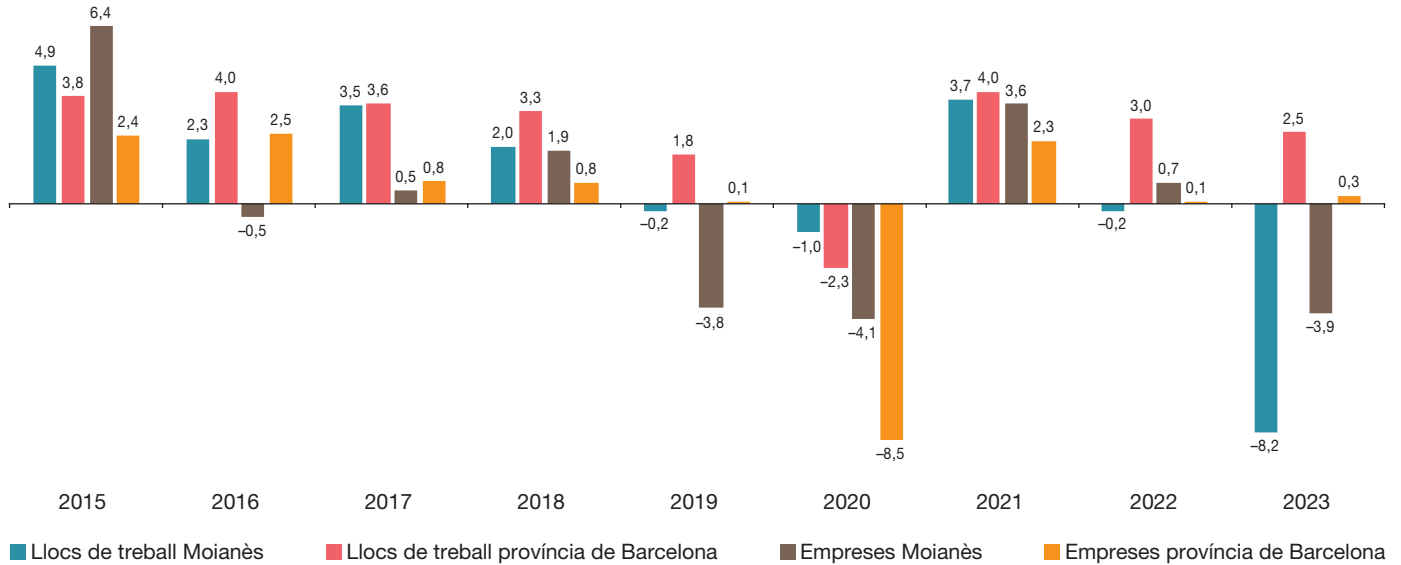
Són deu els subsectors que guanyen llocs de treball respecte a l'any 2022, entre els quals destaquen: activitats esportives i d'entreteniment (10) i comerç a l'engròs (30). Per contra, setze subsectors perden llocs de treball, com ara les indústries tèxtils (-25) i sobretot les indústries de productes alimentaris (-305).

El nombre de **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) al Moianès es redueix l'any 2023. Amb un total de 3.815 llocs de treball, se n'han perdut 340 en relació amb el mateix període de l'any 2022, una caiguda del -8,2 %, la més destacada entre totes les comarques barcelonines. La baixada de llocs de treball es concentra en la modalitat de treball assalariat (-12,3 %), ja que la modalitat autònoma registra una evolució positiva (1,2 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

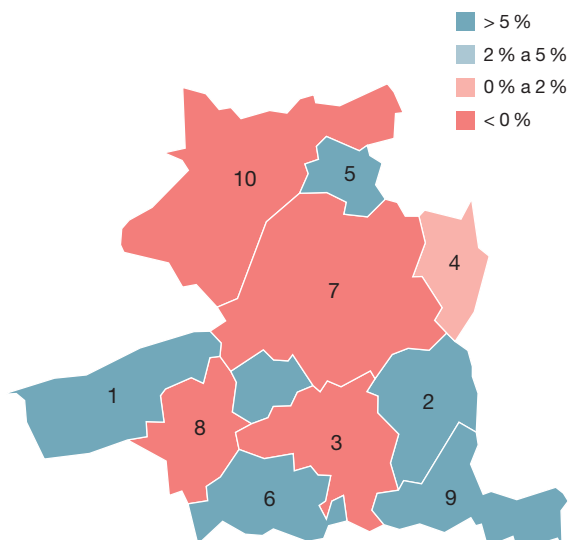
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 5) ha resultat positiva a cinc dels deu municipis de la comarca, entre els quals destaquen Sant Quirze Safaja (10,0 %), Granera (11,1 %) i Calders (11,4 %). En termes absoluts, els majors increments s'han donat a Castellcir (20) i Calders (25). Per contra, quatre municipis registren descensos, especialment Monistrol de Calders (-8,7 %), Santa Maria d'Oló (-9,6 %) i sobretot Castellterçol (-37,5 %).

Mapa 5

Variació de llocs de treball registrats.

Moianès, 2023 (en percentatge)

Els llocs de treball a la comarca han disminuït un -8,2 % l'any 2023, descens concentrat entre els assalariats (-12,3 %). El nombre d'empreses també cau, un -3,9 %.

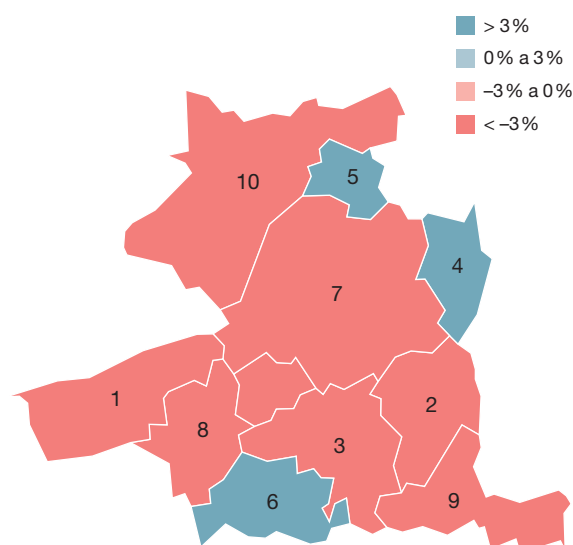

Juntament amb els llocs de treball, el nombre d'**empreses** (comptes de cotització) registra un descens del $-3,9\%$ (-16), allunyant-se de la tendència del conjunt de la província, que creix sensiblement ($0,3\%$). L'any finalitza amb 394 empreses, amb alguns lleugers augments, com ara als subsectors de l'administració pública o la fabricació de productes metàl·lics (2 cadascun), però també amb baixades en altres, com ara a les activitats especialitzades de la construcció i altres activitats de serveis personals (-4 en ambdós casos).

Mapa 6

Variació d'empreses registrades.

Moianès, 2023 (en percentatge)

Set municipis decreixen en nombre d'empreses, dels quals destaquen Castellterçol (-4), Sant Quirze Safaja (-4) i Moià (-6). En canvi, tres municipis guanyen empreses en el mateix període, com ara l'Estany (2).

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el teixit empresarial del Moianès consta de 202 empreses, que generen un volum de negoci consolidat de 328 milions d'euros. Es tracta del segon teixit empresarial més reduït de la província de Barcelona, tant en termes de facturació, com d'ocupació, com de nombre d'empreses. El Moianès és la comarca amb la major concentració sectorial de la província; això queda explicat per la importància de la indústria de productes alimentaris i begudes. Aquest sector genera un volum de negoci de 166 milions d'euros, que representa el $50,7\%$ de la facturació comarcal.

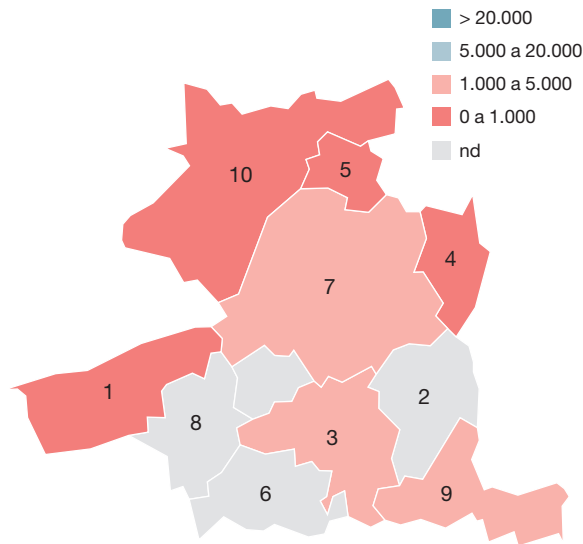
L'impacte de la pandèmia de la covid-19 en termes de facturació al Moianès es va manifestar en sentit contrari al de la major part de les comarques. Del 2019 al 2020, la facturació va augmentar un $0,8\%$, mentre que al conjunt de la província de Barcelona es va reduir un $11,0\%$. El 2021, la facturació es va incrementar un $3,1\%$, augment molt inferior al registrat al conjunt de la província de Barcelona ($13,3\%$). El 2022, l'augment interanual ha estat del $4,3\%$, el menor increment registrat al conjunt de la província de Barcelona ($19,7\%$).

El nombre de **prestacions per desocupació** se situa en 434 en tancar l'any, un augment de 78 prestacions respecte a un any abans. La taxa de cobertura sobre la població aturada registrada se situa en el $77,4\%$, per sobre de la del conjunt de la província ($70,5\%$). Alhora, la taxa de cobertura ha augmentat en 7 punts percentuals en un any, degut a l'augment de l'ocupació, però especialment per l'increment en el nombre de prestacions arran de la situació d'atur.

En relació amb els **contractes laborals** registrats al llarg de l'any 2023, el seu nombre s'ha situat en 2.300, que són 632 contractes menys que l'any 2022 ($-21,6\%$), de manera que es converteix en la comarca amb una baixada més intensa, i molt més intensa que la variació provincial ($-12,1\%$). Tots els sectors econòmics experimenten una reducció de la contractació, però aquesta reducció és

Mapa 7

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Moianès, 2023* (en euros)

* Inclou el 2n semestre de 2022 i el primer semestre de 2023, que correspon al 4t trimestre del 2022 i el 1r, 2n i 3r trimestres de 2023.

Font: LABturisme a partir de la Direcció General de Turisme

molt rellevant a la indústria (-35,7%). La contractació indefinida ha baixat un -13,1%, i la contractació temporal ho ha fet un -28,5%.

A la comarca del Moianès, l'oferta de places en allotjaments **turístics** es manté pràcticament estable en comparació amb el 2022, excepte als HUT. L'oferta de places en habitatges d'ús turístic registra un augment d'un 42% (83 places noves), i ja representa un 26% del total de places ofertes a la comarca, per sobre del turisme rural (22%).

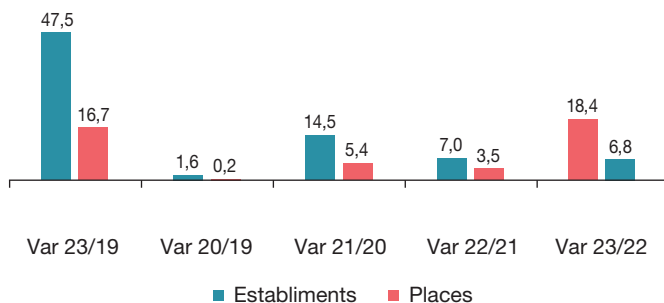
Aquest 2023, el Moianès es queda lleugerament per sota de les xifres assolides l'any 2022, tant en viatgers com en pernотacions, en establiments hotelers i en turisme rural. No es disposa de dades de càmpings.

El Moianès ha recaptat 12.176 euros d'impost sobre les estades en establiments turístics, un 1% més que el 2022.

Els habitatges d'ús turístic suposen un 26% del total de places del Moianès, el 2023, i ja tenen més pes que el turisme rural.

Gràfic 9a

Taxes de variació de l'oferta turística* (en percentatge)

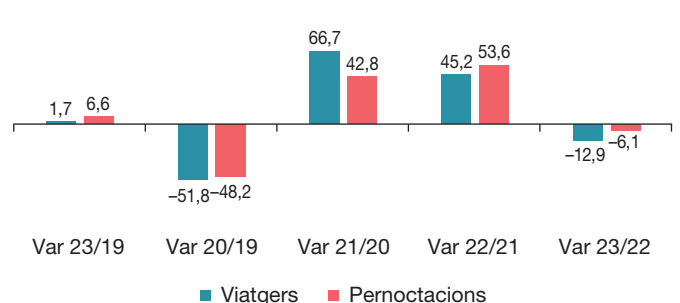

* Inclou establiments i places en hotels, càmpings, turisme rural, apartaments turístics, habitatges d'ús turístic i albergs de joventut.

Font: LABturisme a partir del Registre de Turisme de Catalunya i la Direcció General de Joventut

Gràfic 9b

Taxes de variació de la demanda turística* (en percentatge)

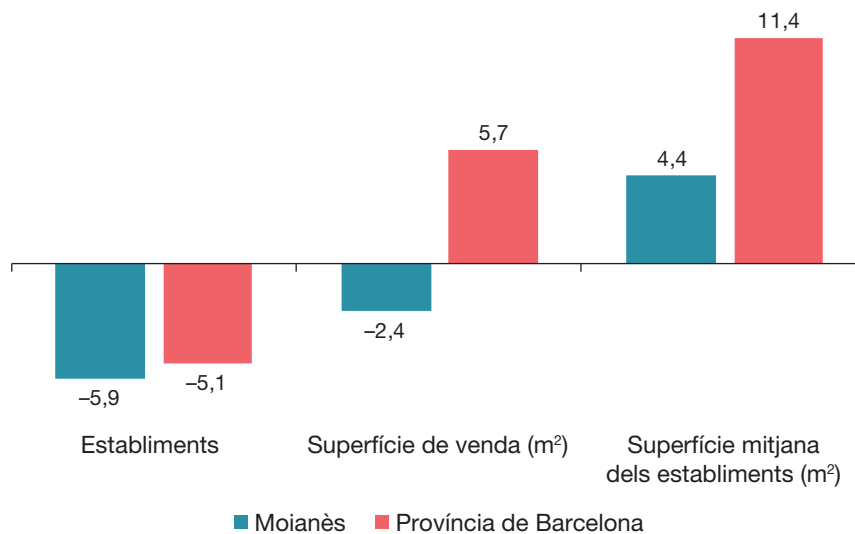

* Inclou viatgers i pernотacions en hotels, càmpings i turisme rural.

Font: LABturisme a partir de l'Enquesta d'ocupació en allotjaments turístics, Tourism Data System (TDS)

Gràfic 10

Taxes de variació del comerç (en percentatge)

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya. Departament d'Empresa i Treball i Consell General de Cambres de Catalunya

En relació amb el **comerç**, segons les dades publicades per la Generalitat de Catalunya, l'any 2023 hi havia un total de 160 establiments comercials a la comarca, que ocupaven una superfície de venda de 15.142 m². Això suposa una davallada respecte a l'any 2021 d'un -5,9 % en el nombre d'establiments, i d'un -2,4 % de la superfície de venda. La densitat comercial resultant és d'11,09 establiments per cada 1.000 habitants, 0,9 dècimes menys que l'any 2021, i 1.049 m² per cada 1.000 habitants, un -3,8 % menys. La superfície mitjana per establiment se situa en 95 m², 4 m² més que el 2021, la variació més baixa del conjunt de les comarques, amb un 4,4 %.

A l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca 2019, quant a l'Índex d'atracció i pèrdues, s'observa una significativa pèrdua de retenció de compra per a l'alimentació quotidiana (61,1 %), especialment per a la resta d'alimentació i la categoria d'altres productes quotidians no alimentaris. Pel que fa als productes no quotidians, el Moianès presenta una situació especial, donat que cap dels responsables de compra que han estat entrevistats han realitzat la despesa al comerç del seu municipi de residència (per a equipament de la persona i de la llar) i tots ells han fet la compra fora de la comarca. Quant al percentatge de compra per internet, s'observen uns índexs molt similars a la resta de les comarques.

Decreix tant el nombre d'establiments comercials com la superfície de venda respecte a l'any 2021. La valoració de l'oferta comercial és la més baixa entre totes les comarques (6,24).